

'Kasper' on kõige maitavam!

Aianduskeskuse Hansaplant külastajad degusteerisid juba viiendat aastat sügisel viljapuupäeval erinevaid sorte, et selgitada välja rahva lemmik. Prooviti õunu, pirne ja ploome.

Suvi- ja sügisõunu oli valikus 14 sorti. Ülekaalukalt tuli nende hulgas esimeseks suviõun, Eesti uudissort **'Kasper'**. Selle aretas Märjamaa harrastusaednik Asta Kask 1970. aastatel oma koduaias tärnanud seemikutest, sorditunnistus anti aretisele 2007. aastal. Esialgu kutsus Asta pere õuna nimega "Kase pere", hiljem lühenes see 'Kasperiks'.

'Kasper' sobib ideaalselt koduaeda, sest tema mahlaste ülimaitsvaid õunu saab võtta otse puult söömiseks umbes poolteise kuu jooksul – pooldest augustist septembri lõpuni. 'Kasper' valmib enne 'Valget klaari', eriti soojal suvel isegi juba juuli lõpus.

Keskmise suurusega rohekaskollase põhivärvusega õunu katavad päikesepoolse küljel hajusalt laialivalgunud pruunikaspunased triibud. Rohkakollane viljaliha on peeneteraline, roosakate soonekestega ja renetitüübiliselt rabe. Magushapu maitse on meeldivalt mahevürtsikas. Viljakest on õhuke, sile ning tugeva lõhnaga.

'Kasper' üleküpsenud viljad võivad muutuda klaasjaks, olles siis eriti head. Ülevälminud õunad võivad ka lõheneda. Sobivates hoiutingimustes saab õunu säilitada kuni paar kuud.

Istutatud puu hakkab varakult vilja kandma, on suure saagikusega ja korrapärase kandvusega. Puu on keskmise kasvutugevusega, talvele vastupidav.

Asta Kase koduaias on 'Kasper'i' algpuu vilja kandnud üle 30 aasta, jätmata vahele ühtki aastat. Õunad olid tal küljes isegi 1998. aastal, mil enamik sorte olid täiesti tühjad.

Kes nüüd soovib ka oma aeda selle toreda kodumaise suveõunapuuga istutada, saab osta istiku näiteks Hansaplanti Rohelisest Kaubamajast, vä-

Suviõun 'Kasper'.

hemalt eelmisel reedel Targu Talita trükkimineku ajal oli neid seal veel saada. Istikuid paljundab Saare-Tõrvaaugu aiand Vädra lähistel ja ehk veel keegi.

Õunasortide pingereas tuli teiseks suviõun **'Martsipan'**. Kolmandaks jäi sügisõun **'Liivi kuldrenett'**, mis oli seni neli aastat hoidnud enda käes esikohta.

Pirnidest sai enim häält Venemaal aretatud sügispirn **'Mramornaja'**. Suured kollased punase põsega pirnid valmivad septembris-oktoobris, säilides sobivates tingimustes kuni jaanuarini. 'Mramornaja' on väärtuslik uudissort koduaeda, kuna on iseviljuv ega nakatu kärntõppe.

Ploomidest oli degusteerijate meelest kõige maitavam **'Liivi kollane munaploom'**, mis on olnud soovitusvormis juba alates 1930. aastast. Hapukasmagusad kollased viljad valmivad septembri algul. Meil üks talvekindlaimaid ploomisorte.

Aga saagikas on ta vaid siis, kui aias on samal ajal õitsvaid sorte, nt 'Märjamaa' ja 'Kihelkonna', sobivad ka veidi varem õitsvad 'Noarootsi punane' ja 'Emma Leppermann'.

KAJA KURG

Sügispirn 'Mramornaja'.

'Liivi kollane munaploom'.

HANSAPLANT

RAIVO TASSO